

sion af Grundloven vilde kræve sin Løsning. Et Mindretal (I. C. Christensen, Effersøe, Jensen-Sønderup, Mølgaard-Nielsen, N. Neergaard og C. Sørensen) kunde ikke anse det foreliggende Forslag som et egnet Udgangspunkt for en fyldetsgørende Grundlovsrevision. „Forslag om en saadan bør udgaa fra en paa sikkert parlamentarisk Grundlag hvilende Regering og hverken fra det private Initiativ eller fra en parlamentarisk Kommission.“ Der burde ogsaa ved en saadan Revision optages en Række Spørgsmaal, som ikke fandtes i det foreliggende Forslag; men en saadan almindelig Forfatningsrevision kunde kun med Styrke gennemføres af et stærkt, politisk ensartet Folketingsflertal. „*Desuden er det fra alle Sider anerkendt, at Folketinget i dets nuværende Sammensætning ikke er et fuldgældigt Udtryk for Befolkningen. Valgkredsene er af altfor ulige Størrelse. Kvinderne, de myndige Mænd under 30 Aar og saadanne, som uden at have egen Husstand staa i privat Tjenesteforhold, er udelukkede.*“) Da nu Valgkredsspørgsmaalet allerede er fremme til Afgørelse, og Erfaringen tilstrækkelig har vist, at det ikke kan løses uden gennem en Grundlovsændring, ligger det nær hertil at knytte Forslag om de ovenfor antydede Forandringer i Folketingets Sammensætning, saaledes at dette Ting kan blive et virkeligt Spejlbillede af Folket, inden der skrides til at forhandle og afgøre Forslaget om den almindelige Forfatningsrevision, som i Fremtiden skal være Grundlaget for vort politiske Liv.*)

Ved 3die Behandling den 14.—15. April stillede samme Mindretal Ændringsforslag om, at Lovforslaget indskrænkedes til §§ 30, 31, 32 og 37. Til § 37 føjedes: „Gifte Kvinder kan ikke komme i Betragtning som umiddelbare Vælgere.“

Ændringsforslaget vedtoges med 60 Stemmer mod 40. Lovforslaget vedtoges derefter i den Affattelse, som det fik ved denne Afstemning — altsaa uden Forandringer med Hensyn til Landstinget.

Den 16. Decbr. 1910 fremsatte *Konseilpræsident Kl. Berntsen* i

Folketinget Forslag til Ændringer af Grundlovens §§ 30, 31, 32, 37 og 39. Forslaget var omtrent enslydende med det i forrige Samling i Folketinget vedtagne og gav enhver uberygtet Mand og Kvinde Valgret fra det fyldte 25 Aar, dog saaledes at gifte Kvinder ikke kunde blive umiddelbare Landstingsvælgere, hvorimod der aabnedes dem Udsigt til, at de kunde blive kongevalgte Landstingsmedlemmer. Fordringen om 1 Aars Ophold i Valgkredsen frafaldtes. Antallet af Medlemmer af Folketinget sættes til højst 132. Ved Forslagets Fremsættelse udtalte Konseilpræsidenten bl. a.: „Lovforslaget gaar ikke ud paa en samlet Revision af Grundloven. Ministeriet deler den Opfattelse, som dets Meningsfæller i forrige Rigsdag saa stærkt gjorde gældende, at en Grundlovsrevision helst bør foretages i to Afsnit, og det første Afsnit maa da naturlig være det Afsnit, der vedrører Folketingets Sammensætning, for at der derigennem kan skabes et Folketing, der hviler paa et bredere Grundlag og er et fyldigere Udtryk for Befolkningen, end Tilfældet er med det nuværende Folketing.*)

Lovforslaget henvistes til Udvalg og vedtoges efter tre Behandlinger med 89 Stemmer mod 7, hvorefter det oversendtes til Landstinget.

Det henvistes her efter en første Behandling til Udvalg, men naaede ikke videre, da Højres Ordfører (Piper) under Forhandlingen havde erklæret, at det nærværende Tidspunkt ikke var egnet til en videregaende Forhandling af dette Lovforslag, da det mest fornødne i Øjeblikket var Arbejdet paa Tilvejebringelsen af en sund Finansstyrelse med Balance paa Budgettet.

Den radikale Gruppe stillede derefter i Folketinget Forespørgsel til Konseilpræsidenten om, hvad Regeringen agtede at foretage sig til Fremme af Forfatningsrevisionen, efter at det havde vist sig i Landstinget, at den hidtil af dette Ministerium fulgte Vej ikke var farbar.

Konseilpræsidenten svarede, at Ministeriet ikke fandt det nuværende Tidspunkt egnet til at give Oplysning om, hvad Ministeriet fremtidig agtede at foretage sig

med Hensyn til Forfatningsrevisionen. Der vedtoges derefter paa Forslag af Slebsager en Dagsorden, som udtalte Tillid til, at Regeringen vilde finde de rette Midler og Veje til Forfatningsforandrings Gennemførelse.

Den 11. Oktbr. 1911 fremsatte Regeringen Forslaget i Landstinget i samme Skikkelse, hvori det i forrige Samling var fremsat. Forslaget henvistes til et Udvalg, som afgav Betænkning den 18. Maj 1912. I Betænkningen udtaltes, at det havde vist sig umuligt at samle et Flertal om en Udvidelse af Valgkorpset i det foreslaaede Omfang.*)

Den 9. Oktbr. 1912 fremsatte *Socialdemokraterne* i Folketinget Forslag til en Forandring af Grundlovens Repræsentationssystem samt en Ophævelse af Rigsretten. Forslaget udvidede Valgretten til Kvinder og Mænd med det fyldte 21 Aar, afskaffede Landstinget og Rigsretten og indførte Folkeafstemning om visse Lovforslag, efter at de var vedtagne paa Rigsdagen, naar mindst 50,000 Vælgere krævede det. Dette Forslag henvistes til samme Udvalg som det følgende, men kom ikke til særlig Behandling.

Den 23. Oktbr. 1912 fremsatte *Konseilpræsident Berntsen* i Folketinget et Forslag til Forandringer i Grundloven. Forslaget, som med Hensyn til Folketinget omtrent var enslydende med det af samme Ministerium tidligere fremsatte, men foreslog Valgperioden for Folketingets Vedkommende udstrakt til 4 Aar, adskilte sig fra det tidligere ved at indeholde Bestemmelser ogsaa om Landstingets Sammensætning. I Følge disse skulde den privilegerede Valgret bortfalde, og Landstingsmedlemmerne og deres Stedfortrædere fremtidig vælges paa 8 Aar ved indirekte Valg af de kommunale Raad efter Reglerne for Forholdstalsvalg. De kongevalgte Landstingsmedlemmer afskaffedes og erstattedes med 12 Medlemmer, valgte ved Forholdstalsvalg af de 54 i Landstingskredsene valgte Medlemmer. For-